

ANKE TIL GULATING LAGMANNSRETT
Sør-Rogaland tingrett sak nr.: 21-078425TVI-TSRO/TSTA
Begjæring om midlertidig forføyning

Ankende part:

████████████████████
████████████████████
████████████████████

Prosessfullmektig: Selv-prosesserende med støtte av Geir Olsen

Ankemotpart: Lyse Elnett AS,
Org. nr.: 980 038 408
Postboks 8124 4068 Stavanger

Prosessfullmektig: P.t. ikke kjent

██████████ anker herved dommen i sin helhet til Gulating lagmannsrett. Anken gjelder:

1. Manglende veiledning av selvprosederende	Punkt 2.4
2. Mangelfull mulighet for kontradiksjon	Punkt 2.3
3. Mangler ved bevisvurdering	Punkt 2.1 .. 2.7
4. Feil ved valg av lovgrunnlag for avgjørelsen	Punkt 2.1 .. 2.2
5. Feil ved lovanvendelsen	Punkt 2.1 .. 2.7
6. Dokumentert manglende upartiskhet	Punkt 2.6

██████████ anker tingrettens avgjørelse om erstatning for sakskostnader.

Det tas forbehold om å fremlegge ytterligere informasjon.

██████████ ber om at saken flyttes til Bergen og at skriftlig prosedyre uten rettsmøte legges til grunn for ankebehandling.

(Ref. punkt 1.5 *Prosessuelle forhold* nedenfor)

Saken gjelder:

Midlertidig forføyning for at nettselskapet må avbryte stengning og avvente inntil selskapet har en rettskraftig kjennelse på at vilkårene for stengningen er tilstede.

Innholdsliste

1 INNLEDNING.....	3
1.1 Sakens faktum.....	3
1.1.1 Tidslinje.....	3
1.1.3 Lyse Elnett AS stengegrunnlag.....	4
1.4 Forsøk på dialog og utenforrettslig løsning.....	6
1.5 Prosessuelle forhold.....	10
1.6 Videre gjennomgang i denne anken.....	11
2 LOVANVENDELSE OG TINGRETTENS BEHANDLING.....	11
2.1 Generelt om tingrettens behandling.....	11
2.2 Tingrettens valg av rettsgrunnlag.....	12
2.3 Krenkelse det kontradiktoriske prinsipp (<i>jf, tvl. § 1-1, § 32-7 og EMK art 6</i>).....	13
2.4 Manglende veiledning av selvprosederende.....	15
2.5 Undergraving av forhandlingsprinsippet.....	16
2.6 Manglende likhet for loven.....	16
2.7 Kommentarer til «Muntlige forhandlinger» og «Retten merknader».....	17
3 KOMMENTARER TIL LYSE ELNETT AS's TILSVAR.....	18
4 AVGJØRELSEN AV SAKSKOSTNADER.....	20
5 AVSLUTNING.....	20
6 PÅSTAND.....	20

1 INNLEDNING

1.1 Sakens faktum

1.1.1 Tidslinje

█ har siden 2018 forsøkt å få kontakt med Lyse Elnett AS angående installasjon av AMS i hennes bolig. Korrespondansen er omfattende men frem til nå har Lyse ikke vist vilje til å svare på spørsmål eller til å gå i dialog. Korrespondansen inkluderer en henvendelse til styreleder i Lyse Elnett AS. Heller ikke styreleder var villig til å svare på spørsmål eller inngå dialog. Det foreligger over 60 sider med korrespondanse.

(Ref. Bilag 4 Kommunikasjon med Lyse)

█ fikk så tidlig som 2018 dokumentasjon fra lege i forbindelse med sine plager med hensyn på AMS installasjon men ønsket å slippe innsendelse av helse-informasjon. Lyse er registrert som et aksjeselskap og ikke underlagt samme lovgivning som offentlig forvaltning. █ har erfaring og dokumentasjon som tilsier at selskapet har en uvanlig liten grad av åpenhet. Hun er i en flerårig konflikt med en person med lederrolle i Lyse, gjennom at vedkommende også har en lederrolle utenfor Lyse, en rolle som i sterk grad berører █

28.04.2021 █ finner at Lyse's brev av 19.03.2021 er så truende at hun oversender dokumentasjon fra lege vedlagt søknad om fritak for strømmåler.

07.05.2021 █ mottar stengevarsel for manglende installasjon av AMS med informasjon om at fritak kan innvilges ved søknad vedlagt dokumentasjon på helserelatert fare. Varselet var utstedt fra Lyse Elnett AS 23.04.2021.

10.05.2021 █ mottar fritak fra automatisk strømmåler i e-post fra Lyse Elnett AS. Fritaket var innvilget i Lyse's systemer 28.04.21 men dette ble ikke videreformidlet til █

26.05.2021 █ mottar en sms om at Lyse Elnett AS nå har avbrutt strøm-forsyningen til hennes bolig. Saksøker er ved innlevering av denne anken fortsatt uten tilgang til elektrisk energi.

█ har i alle år betalt sin nettleie rettidig. █ har i alle år avlest og innberettet sitt forbruk rettidig. Det foreligger derfor ikke mislighold av forpliktelser relatert til betaling eller innberetning av forbruk.

Stengning ble foretatt uten rettslig bekreftet tvangsgrunnlag i strid med tvangsl § 1-3 første ledd, Kapittel 13 jf. § 13-3 tredje ledd.

(Ref. punkt 1.3 Sakens faktum – Lyse Elnett AS stengegrunnlag under).

Stengningen ble utført uten varsling i henhold til leveringskvalitetsforskriften § 2-3 andre ledd og forbrkj § 48 a. andre ledd.

31.05.2021 En begjæring om midlertidig forføyning ble levert Sør-Rogaland tingrett etter flere forsøk på å få Lyse til å ta en dialog. Lyse ble skriftlig og muntlig varslet om midlertidig forføyning men var ikke villig til å ta imot denne.

Stengning med varsling i etterkant / uten angivelse av tidspunkt gav ingen muligheter for sikring av egne materielle verdier / finne alternativer for videre dagligliv.

1.1.2 Tvist

██████████ påstår at stengningen er ulovlig, og at iverksettelse av en sær kraftig sanksjon hvor det ikke fremgår klart av lovtekst (Forbrukerkjøpsloven) eller dens forarbeider at den kan anvendes i foreliggende tilfelle, bør kun iverksettes etter Tvangsfullbyrdsloven kap. 13 jf. tvangsl § 1-3 første ledd.

Tvisten står om lovligheten av bruk av stengning som virkemiddel i foreliggende tilfelle samt gyldigheten av den aktuelle stengningen som ble foretatt 26. mai 2021.

Begjæringen om midlertidig forføyning mot Lyse Elnett AS sendt Sør-Rogaland tingrett er et krav om gjenåpning og at Lyse avventer stengning inntil det rettslige grunnlaget for sanksjonen er avklart i en pågående retts sak, 20-187442TVI-TSOS/THAL.

Sak 20-187442TVI-TSOS/THAL, Haldensaken, som nå er anket inn for Borgarting lagmannsrett er ment å avklare dette. ██████████ har tatt interesse i denne saken som finansiell garantist for deler av kostnadene.

Saksøker anser det derfor unødig og urimelig å måtte reise en nær identisk sak.

Det er først aktuelt å reise egen sak mot nettselskapet, dersom nødvendig, etter at endelig dom foreligger i 20-187442TVI-TSOS/THAL. Å kjøre 2 nær identiske saker i parallell fremstår som unødvendig og en sløsing med rettsapparatets resurser.

1.1.3 Lyse Elnett AS stengegrunnlag

Stengning av strømtilførselen er foretatt uten at de materielle og prosessuelle vilkårene for å gå til stengning er avklart.

1. Lyse Elnett AS manglet kvalifisert grunnlag for, og manglet i stor grad forholdsmessighet ved, stengningen. En så kraftig sanksjon bør ikke anvendes uten å avklare forholdsmessigheten mellom belastningen for bruker og selskapets behov for å iverksette sanksjonen.
2. Stengningen ble utført uten forvarsel i henhold til leveringskvalitetsforskriften § 2-3 andre ledd og forbrkl § 48 a. andre ledd.
3. Stengningen ble ikke utført i samsvar med Tvangsfullbyrdsloven kap. 13 jf. tvangsl § 1-3 første ledd.

Elektrisk energi anses som et nødvendighetsgode. Offentlige etater, helsetjenester, banker mv. fordrer i dag elektronisk kontakt. ██████████ bruker fasttelefon for å unngå plager ved bruk av mobiltelefon. Dette krever elektrisk energi. Stengning av strøm er derfor en særlig kraftig sanksjon.

Da det i dette tilfellet foreligger det ikke mislighold av betaling eller innrapportering av forbruk er derfor ikke stengningen begrunnet i retten til å tilbakeholde en ytelse mot en ytelse.

Lyse har heller ikke installasjonsplikt av AMS i målepunktet. Stengningen antas derfor brukt som et rent maktmiddel i en tvist.

Det kan også argumenteres at stengningen brukes som en straffereaksjon. Andre løsninger enn stengning finnes men det krever dialog noe Lyse motsatte seg i over 3 år før stengningen.

For [REDAKTERT] medfører stengningen et meget sterkt faktisk press, mens konsekvensen for Lyse ved ikke å stenge er neglisjerbar. Det finnes ingen forholdsmessighet i denne saken.

I henhold til forbrukerkjøpsloven, og i dens forarbeider, er denne særs kraftige sanksjonen kun til bruk ved vesentlig mislighold fra forbruker og lov og forarbeider anser kun vesentlig betalingsmislighold som grunnlag for stengning.

NOU 2004-4: 20.4.4 Krav om vesentlig kontraktsbrudd som vilkår for stenging:

«I alminnelighet brukes stengingsretten imidlertid bare ved betalingsmislighold, og det vesentlighetskrav arbeidsgruppen foreslår, vil sjelden kunne anses for å være oppfylt ved mislighold av andre forpliktelser enn betalingsforpliktelsen. Noe annet er at mislighold av andre forpliktelser kan inngå i vurderingen sammen med et betalingsmislighold, og sammen med det utgjøre et vesentlig kontraktsbrudd.»(Vår understrekning).

Med bakgrunn i at dette er en særdeles kraftig sanksjon har samfunnet introdusert en «sikkerhetsventil» mot iverksettelse ved å koble inn NAV hvor det offentlige, etter en individuell vurdering, kan garantere for eller helt eller delvis dekke forbrukerens utestående fordringer.

I [REDAKTERT] tilfelle, hvor det ikke foreligger mislighold fra kundens side, men hvor det dreier seg om en uenighet om grensen for nettoperatørens rett til å påvirke forbrukerens miljø på dennes eiendom, finnes det ingen «sikkerhetsventil» mot sanksjonen.

Lyse Elnett AS har en rett til å «velge måler type», men det står ikke «hvilken som helst måler type». Det er nærliggende å anta, og ikke usannsynlig, at det i lover med høyere trinnhøyde enn de forskrifter Lyse legger til grunn i denne saken finnes skranker for hvor langt nettselskapets rettighet til inngrep i enkeltindividets eiendom og bolig-miljø går. Kontraktbrudd foreligger kun om denne grensen ikke er overskredet.

Stengningen i dette tilfellet er et enkeltvedtak om ileggelse av en ren straffereaksjon, som rammer ikke bare [REDAKTERT] men som også griper inn privatrettslige forhold mellom 3de parter og [REDAKTERT] Leverandører av fasttelefon og internett samt elektrisk kraft blir avskåret fra å levere sine tjenester.

Lyse Elnett AS iverksatte stengningen uten å ivareta de prosessuelle vilkårene som handlingen krever og uten at de materielle vilkårene for stengning var avklart. Det ble ikke vurdert hvorvidt det forelå noen grad av forholdsmessighet mellom nettselskapets interesse i å gjennomføre stenging og virkningene av stengingen for forbrukeren:

1. [REDAKTERT] kreves for nettleie selv om anlegget er spenningsløst.
2. [REDAKTERT] har i alle år betalt sin nettleie rettidig.
3. [REDAKTERT] har i alle år avlest og innberettet sitt forbruk rettidig.
4. [REDAKTERT] har siden 2018 forsøkt å få en dialog med Lyse Elnett AS for å finne en løsning på sin sak men har hele tiden blitt avvist. Lyse Elnett ønsker ikke dialog. Hverken før eller etter stengning.

(Ref. punkt 1.4 *Forsøk på dialog og utenforrettslig løsning* under).

5. Lyse Elnett påberoper seg sin plikt til å installere AMS i alle målepunkt, jf. Avregningsforskriften § 4-1, som grunnlag for stengning. Denneplikten foreligger ikke. Plikten i henhold til Avregningsforskriften § 4-1 er i denne saken bortfalt, jf. Avregningsforskriften § 4-1 bokstav b), da [REDAKERT] har sendt inn dokumentasjon fra lege og fått innvilget fritak.
(Bilag 5 Fritak / Lyse Elnett's bilag nr. 9 og 10 i deres tilsvarende svar på stevningen)
6. Lyse Elnett's plikter etter offentligrettslige regler, jf. Avregningsforskriften § 4-1, avgrensede seg til installasjon av AMS, en plikt som det her er gitt unntak for. Målerbytte forøvrig er en rettighet, men ikke en plikt.
(Bilag 6 Uttalelse fra NVE).
7. Denne tvisten har ingen påvirkning på hvordan Lyse Elnett får innrapportert målerdata, da rapporteringen, uavhengig av tvistens utfall, vil bestå av manuell avlesning og innrapportering. [REDAKERT] betaler et gebyr for manglende innrapportering via AMS.
8. Lyse Elnett AS er ikke nektet adgang til «sitt utstyr» i Springarstien 100, målnummer 014106803. Lyse Elnett AS er heller ikke nektet å skifte til ny måler uten AMS. Lyse Elnett AS er nektet å skifte til en type måler som er en kilde til ledningsbundet spenningsstøy i boligen uten at det foretas støydempende tiltak. [REDAKERT] har engasjert EMF-Consult for å vurdere elektrisk anlegg, sikringstavle og den nye måleren for å finne en løsning som kan tilfredsstille begge parter i denne saken. Dette ble kommunisert Lyse Elnett under rettsmøte i tingretten.
9. Lyse Elnett AS er informert om at [REDAKERT] har helseplager ved dokumentasjon fra lege fulgte søknad om fritak. Lyse har ved sin innvilgelse av fritak bekreftet at slik dokumentasjon er mottatt og behandlet.

Sett i lys av ovennevnte er det vanskelig å se at Lyse Elnett AS har noen tungtveiende grunner for sin stengning. Ved at krav om installasjon av AMS ikke foreligger i denne saken, jf. Avregningsforskriften § 4-1 bokstav b) og [REDAKERT] fritak, vil Lyse Elnett ikke komme i strid med offentligrettslige regler grunnet manglende AMS-installasjon, herunder energilovens § 10-3 første ledd. Det foreligger ikke et krav om utskifting når måleren ikke er en AMS-måler.

Det mangler i denne saken forholdsmessighet mellom nettselskapets interesse i å gjennomføre stenging og virkningene av stengingen for forbrukeren i denne saken.
(Ref. punkt 1.2 *Hva saken gjelder og tingrettens kjennelse* under).

Det ble avholdt rettsmøte i tingretten og avsagt kjennelse uten at tingretten behandlet saken på en forsvarlig måte.
(Ref. del 2 *Lovanvendelse og tingrettens behandling* under).

1.4 Forsøk på dialog og utenforrettslig løsning

[REDAKERT] har siden 2018 forsøkt å få en dialog med Lyse Elnett AS for å finne en løsning på sin sak men har hele tiden blitt avvist. Lyse Elnett ønsker ikke dialog. Hverken før eller etter stengning. Både før og etter frakobling er [REDAKERT] møtt med en truende fremgangsmåte.

■■■■■■ har aldri misligholdt sine forpliktelser overfor Lyse. Hverken når det gjelder økonomiske forhold eller punktlighet ved innrapportering av forbruk.

Hun har også tilbudt seg å ta på seg nettselskapets ansvar for å begrense skadevirkninger av nytt utstyr i hennes hjem. Dette arbeidet er stoppet grunnet spenningsløst anlegg. Det ble fremlagt i rettsmøtet at selskapet EMF Consult var kontaktet for dette formålet. Dette krever imidlertid et spenningsnett anlegg for initiell kartlegging. Dette ble avvist av Lyse Elnett som fant det viktigere å opprettholde sin (selv-påståtte) rett til å stenge uten tvangsgrunnlag.

■■■■■■ gav beskjed til Lyse Elnett AS om at hun ønsket at all kontakt gikk over epost, i stedet for telefon. Over telefon følte hun seg fullstendig overkjørt. Hun fikk, i stedet for skriftlig kontakt, utallige telefonoppringninger som hun ikke klarte å besvare.

Da strømforsyningen ble frakoblet tilbød jeg, Geir Olsen, meg å ringe for henne, å ta disse telefonene. Jeg forsto snart at det var kun uforbeholden aksept av nettselskapets premisser som ville bli godtatt som årsak til gjenåpning av tilgangen på energi.

Følgende er hentet fra mitt eget telefonregister over registrerte samtaler til Lyse, stengedato onsdag 26. mai 2021 10:28 til 15:00:

Jeg får beskjed om at Lyse Elnett's kundekontakter ikke har muligheten til å forhandle med den begrunnelse at dette er *“en beslutning tatt av øverste ledelse i Lyse”* og enhver forhandling ville derfor være fånyttet.

Jeg spurte i den forbindelse om jeg kanskje kunne få en kontakt på beslutningsdyktig nivå i organisasjonen siden dette er en beslutning som ligger hos ledelsen, og la til at det ikke finnes kontaktinformasjon på Lyse's nettsider. Reaksjonen var som følger:
«Du skal ikke under noen omstendighet kontakte selskapets ledelse. Det har du ingen rett til. Alle henvendelser skal gå til kundeservice».

Jeg ringer opp igjen og påpeker at dette dreier seg om noens helse og spurte om jeg kunne få i tale noen som kjente til denne problemstillingen. Vedkommende jeg ble satt over til, som ikke ville si sitt fulle navn, forsikret meg om at han var rett mann å prate med. Vel, det stod ikke så veldig bra til med kunnskapen på det området. Han hadde mange år bak seg i felten som montør. Han påberopte seg å vite *«alt som var verd å vite om strøm og forstyrrelser på nettet»*. *«Strømnettet i seg selv gir i følge gjeldende standarder ingen skader.»* Hvordan kan det da ha seg at noen få får fysiske reaksjoner som kan dokumenteres ved legeattest?

Jeg nevner at det i den såkalte Haldensaken legges frem dokumentasjon som bestrider hans påstand. Han var ikke klar over at det under rettsaken ble lagt frem dokumentasjon som tyder på det motsatte. Hans respons var at:
«uansett hva den saken munner ut i, har det ingen virkning for ■■■■■■ sak fordi Lyse er ikke part i rettsaken i Halden».

Jeg bestemmer meg for å selv finne noen i Lyse som har beslutningsmyndighet og forhåpentligvis forstår alvoret. Jeg noterer navnene på selskapets ledelse og prøver nettsøk.

Jeg får treff i medlemslistene på en båtforening på Frank Boholm, listet som *«direktør Nettdrift»* på Lyse's hjemmeside. Jeg har nå et mobilnummer men velger å prøve formell vei først.

Fra egen telefonlogg fremgår: Onsdag 26. mai 2021 13:22 utgående anrop til 5190 8079 varighet: 02:06 Lyse Elnett sentralbord. Jeg spør om å bli satt over til Frank Boholm. Jeg settes over men det ringer ut og jeg legger på.

Onsdag 26. mai 2021 13:23 sms fra 934 88 604:

«Jeg er opptatt og kan ikke svare nå, legg igjen beskjed eller send SMS så ringer jeg deg så snart jeg kan.»

Nummeret er det jeg fant registrert på Frank Boholm i Riska Båtforening.

Etter å ha studert kommunikasjonen mellom Lyse og [REDAKERT] samt mine egne erfaringer fra alle mine forgjeves forsøk på å oppnå dialog med selskapet trekker jeg følgende konklusjon:

1. Selskapet ikke ønsker skriftlig kommunikasjon, enten man forholder seg til styreleder eller om man henvender seg til kundestøtte og den operasjonelle delen av selskapet (min egen dialog med lyse stengedagen gjennom 5 telefonhenvendelser mellom 10:28 og 13:23.)
2. Lyse skaper en ugjennomtrengelig mur hvor avsender ikke er en person man kan svare, og de «anonyme» henvendelsene fra Lyse både bevisst villeder kunden og bevisst er ført i et truende språk. Ingen i Lyse svarer for feilaktig, misvisende eller truende skriftlige henvendelser. Det er ingen i Lyse som har sendt dette ut – det er «noe selskapet sender ut» Får man telefonisk kontakt får man ikke vite hvem man prater med eller hvilken avdeling man er i kontakt med.
3. Lyse Elnett arbeider aktivt for å svekke forbrukeres rettigheter og for å undergrave de skranker som Forbrukerkjøpsloven har innebygget, gjennom ensidig å tilpasse sin standardavtale til sitt behov.

I sak. nr. 21-073878TVI-TSRO/TSDN avsagt 09.06.2021 i Sør-Rogaland tingrett, Sandnes fremlagt av Lyse Elnett som bevis under rettsmøtet med [REDAKERT]

«Til forskjell fra kjennelsene fra Kristiansand tingrett den 17. september 2018 og Nord-Østerdal tingrett den 20. november 2020, som Haugstad viste til og som gjelder avtalevilkårene til andre strømselskap, foreligger det i denne saken tilstrekkelig avtalegrunnlag for utskifting av strømmålere. Lyse har også opplyst at avtalevilkårene er endret for å tilpasse seg denne rettsutviklingen...»(Vår understrekning).

Med bakgrunn i dette finner jeg at det tryggeste er å bruke sms i kontakt med Lyse fremfor å legge igjen en beskjed på en svarer for på den måten å få skriftlig bevis for samtalen.

Onsdag 26. mai 2021 13:49 sender jeg en sms til 934 88 064 79 Frank Boholm, direktør Nettdrift:

«Hei, mitt navn er Geir Olsen. Jeg kunne trenge litt veiledning med hensyn på å få tatt ut en midlertidig forføyning. Kunne du kontakte meg på 40038166 når du får tid. Jeg anser dette som en nødssituasjon.»

Ons 26. mai 2021 13:56 sms fra 934 88 064 79 Frank Boholm, direktør Nettdrift:

«Jeg sitter dessverre opptatt men har bedt om at saksbehandler kontakter deg.»

Ons 26. mai 2021 14:04 inn. anrop 519 08 079 20 min 26 sek Lyse Elnett's sentralbord:

I et forsøk på å la [redacted] slippe å måtte gå til retten spør jeg den som kontakter meg om vedkommende ringer fra juridisk avdeling. Svaret var negativt og det ble hevdet at selskapet ikke hadde en egen juridisk avdeling. Jeg fikk heller ikke vite navn, profesjon eller plassering i selskapet på den jeg pratet med. Spørsmål om dette ble besvart med et spørsmål:

“Men hva gjelder saken?”

Jeg forklarer ham at [redacted] ser seg nødt til å sende et krav om midlertidig forføyning mot Lyse Elnett AS og at hun derfor hadde behov for å oversende dokumentasjon så selskapet fikk anledning til å vurdere hvorvidt de ville endre sitt standpunkt i saken.

Jeg fikk følgende svar:

Du har fullstendig misforstått. Jeg kan orientere deg om hvordan dette virker. For denne typen saker gjelder det egne regler. Dere skal ikke sende Lyse noe overhodet.

Jeg spurte om han kunne bekrefte at jeg virkelig skulle gå direkte til tingretten og at Lyse virkelig ikke skulle ha noen kopi.

«Dere må gjerne oversende noe til Tingretten. Retten vil så etter avtale informere Lyse. Ingenting vil imidlertid bli gjort der før etter forhandling med Lyse. Dere vil aldri få gjennomslag, det er jeg sikker på».

Bakgrunnen for forføyningen er at Lyse Elnett AS ulovlig har avbrutt strømforsyningen til [redacted] 26. mai 2021. [redacted] forsøkte å fremforhandle en løsning utenfor rettsvesenet men Lyse Elnett ved KS utviste en så steil holdning at begjæring om midlertidig forføyning ble eneste løsning.

Nettselskapet var som sagt ikke villig til å ta imot varsel om begjæring om midlertidig forføyning direkte fra saksøker. Lyse Elnett AS uttalte at for denne typen saker hadde selskapet en avtale med tingretten om at stevning skulle sendes direkte til tingretten som så ville kontakte Lyse Elnett AS. Saksøker ble frarådet å gå til sak fordi det i følge Lyse var utelukket at hun ville få medhold.

Begjæringen måtte omsider sendes som en nødverge handling. Den ble sendt inn 5 dager etter strømstans.

Følgende er hentet fra mitt eget telefonregister over registrerte samtaler til Tingretten mellom stengedato onsdag 26. mai 2021 10:28 til mandag 31. mai 2021 10:15.

Det var begynnelsen vanskelig å nå inn til tingretten. Jeg fikk omsider kontakt med koordinator for midlertidig forføyning hvor jeg ble spurt om *det hadde noe med slik stråling å gjøre?* Jeg svarte at delvis så var dette riktig. Dette gjaldt målerbytte. Da var hun ikke den rette å prate med. For denne typen saker var det en egen koordinator.

Koordinator for såkalte AMS saker, (dette tilfellet dreier seg ikke om AMS), brukte mesteparten av tiden til å fraråde [REDAKTERT] om å søke om forføyning. Det ble insistert på at hun måtte henvende seg til Lyse. Jeg sitter ved [REDAKTERT] kjøkkenbord slik at hun kan få lytte inn og ser virkningen av samtalen. En ny tilsynelatende ugjennomtrengelig mur. Ok, sier jeg. Kan jeg få en bekreftelse på at [REDAKTERT] ikke behøver å sende inn noen begjæring den vil bli avslått? Jeg får da beskjed om at dere må vel sende inn en begjæring. «Dere vet jo ikke, dere kan jo være heldig å få en dommer som faktisk gir dere medhold.»

1.5 Prosessuelle forhold

Dommen ble hentet i Sør-Rogaland tingrett av ankende part 01. juli 2021.
Ankefrist ble satt til 16. september 2021.

[REDAKTERT] hevder fortsatt at hun har sikringsgrunn og at hun har sannsynliggjort sitt hovedkrav.

[REDAKTERT] har anmodet om at saken flyttes fra Stavanger til Gulating lagmannsrett, Bergen. Det anmodes om skriftlig forklaring og bevisførsel. Forklaring og bevisførsel vil forøvrig for saksøkers del være den samme som i tingretten.

Følgende er årsaken til at [REDAKTERT] ønsker behandling av en Lagmannsrett utenfor Rogaland:

1. Telefonsamtaler med Lyse Elnett AS 26. mai 2021 som indikerer spesiell prosedyre for stengesaker / AMS og det som oppfattes som et samarbeid med Sør-Rogaland tingrett.
2. Telefonsamtaler med Tingretten fra og med 26. mai 2021 til innlevering 31. mai 2021 som langt på veg bekrefter hva som ble hevdet fra Lyse. Egen prosedyre / koordinator. Motvillighet mot å motta forføyningen og advarsler som tilsier at dette er en tapt sak. Kanskje det er, men prøvingen av om det så er, bør være i henhold til de lover og prosesser som gjelder for tvistemål.
3. Behandlingen fra tingretten som, at en viktig psykologitime må utsettes, fordi dette hastet. Følelsen er at innkalling kom beleilig (for Lyse) like etter at lyses tilsvaer ble oversendt. [REDAKTERT] begjæring var på en A4 side brødtekst. Lyse Elnett AS's tilsvaer var på 378 A4 sider. Lyse presenterte ytterligere et dokument som ble fremlagt under rettsmøtet som [REDAKTERT] til alt hell neglisjerte. Dette var en kjennelse fra en fersk rettsak i Sør-Rogaland tingrett, som var tilsynelatende lik, og som gikk i saksøkers disfavør. Dommen var nok ment som demotivasjon før rettsmøtet startet men har siden vist seg å bli et kort på [REDAKTERT] hånd.
4. Sør-Rogaland tingrett ser fulstendig bort fra alt [REDAKTERT] fremlegger under rettsmøtet og baserer seg på kun begjæring og tilsvaer. [REDAKTERT] 1 (to med forside) – Lyse 378.
5. Under rettsmøtet aksepterer Lyse at viktige påstander i Lyse's tilsvaer blir betegnet som oppspinn. Dokumenterbart oppspinn. Henvendt til dommeren. Selv dette blir utelatt.
6. Viktige anførsler i [REDAKTERT] begjæring blir utelatt fra kjennelsens gjengivelse av denne.
7. Det hastet med rettsmøtet slik at endog en behandlingstime i offentlig helsevesen må utsettes, men etter rettsmøtet var det påtagelig lite hast. Det ble i telefonsamtaler hevdet at dommen var avsagt og utsend. Da den uteblir og vi ønsker å hente denne selv blir vi bedt om å se ting an. Dette skyldes sannsynligvis forsinkelser i posten.

Det gikk til det skritt at vi siste arbeidsdagen før rettsferien gav beskjed om at vi kom ned i tingretten og kom ikke til å forlate bygget før vi hadde dommen i hånden.

8. Feilaktig informasjon i tidligere korrespondanse med Lyse som får nøytral informasjon til å fremstå som truende. Det kan nå dokumenteres at dette ikke er basert på uteglemmelse eller feiltrykk.
9. Det finnes ytterligere argumenter og dokumentasjon om det vil bli nødvendig å fremføre denne. Slik som manglende veiledning i det prosessuelle. [REDACTED] er selvprosederende.

[REDACTED] kan ikke her å nå uomtvistelig dokumentere at Lyse og tingrett har et samarbeid. Vi påstår heller ikke dette, enda.

Det som [REDACTED] kan si noe om, er at all tillit til retten er borte. Vi kan ikke bevise våre bange anelser - men vi kan heller ikke avskrive dem. Lagmannsretten i Stavanger deler bygg med Sør-Rogaland tingrett.

1.6 Videre gjennomgang i denne anken

Saksøker [REDACTED] vil i denne ankens del 2 «Lovanvendelse og tingrettens behandling» redegjøre for tingrettens:

Mangelfull mulighet for kontradiksjon
Mangler ved bevisvurdering
Feil ved valg av lovgrunnlag for avgjørelsen
Feil ved lovanvendelsen
Manglende veiledning av selvprosederende

I del 3 gjennomgås Lyse Elnett's tilsva

I del 4 kommentere avgjørelsen angående fordeling av sakskostnader

I del 5 avsluttende bemerkninger

I del 6 Påstand

Saksøker [REDACTED] vil i Bilag 1 dokumentere rettens manglende upartiskhet.

2 LOVANVENDELSE OG TINGRETTENS BEHANDLING

2.1 Generelt om tingrettens behandling

Rettsens merknader i sak nr.: 21-078425TVI-TSRO/TSTA ser ut til å være forfattet av Lyse Elnett AS. Imidlertid, ettersom teksten ligger under fanen *Rettsens merknader* og ettersom den er signert av tingrettens dommer må teksten i alt og ett betraktes som rettens egne merknader og vil i det etterfølgende bli omtalt som tingrettens alternativt dommerens. (Bilag 1 Saksøkers kommentar til rettens merknader.)

Denne saken dreier seg om en enkel tvist som er est ut grunnet inntak av utenforliggende hensyn og bruk kunstige lov-konstruksjoner. I 80% av (4 av 5 tekstsider) av saksøktes tilsva

på [REDAKERT] begjæring legges utenforliggende hensyn til grunn (plikten til å installere AMS).

Tvisten får dermed en forkledning som lar den fremstå som noe helt annet enn den er. Lyses begrunnelser hviler på Forskrift om kraftomsetning og nettjenester (Avregningsforskriften) § 4-1 som pålegger nettselskapet plikt til å installere AMS i alle målepunkt hvor det ikke foreligger fritak basert på dokumentert vesentlig ulempe for sluttbruker.

Dette på tross av at Lyse selv i sine Bilag 9 og Bilag 10 dokumenterer at deres installasjonsplikt av AMS i dette målepunktet er frafalt med nettopp den begrunnelse at selskapet har mottatt dokumentasjon fra lege på ulempe for sluttbruker.

Lyse Elnett's feilaktige fremstilling burde vært utbalansert gjennom rettsystemets grunnleggende prinsipper. Ved at retten søker en best mulig opplysning av saken, ved at retten tar et selvstendig ansvar for å vurdere hvilke rettsregler som kommer til anvendelse, ved å søke å være upartisk, ved å gå inn uten forutinntatte meninger om hva som bør være et riktig resultat og ved, ikke minst, gjennom sikring av kontradiksjon.

Problemet i denne saken er ikke ensidig skapt skapt av saksøkte men meget sannsynlig av Sør-Rogaland tingrett ved å, som vi ser dette, tilsidesette noen grunnleggende prinsipp som er innarbeidet i loven for å sikre rettssikkerheten.

2.2 Tingrettens valg av rettsgrunnlag

Tingrettens argumentasjon og slutning bygger på en kunstig oppbygd «rettsregel» sammensatt av en veiledende privatrettslig avtale og en lovparagraf. Tingretten foretar ingen drøfting / gir ingen begrunnelse for sitt valg av denne rettsregelen som rettskilde.

Dette er en rettsanvendelsesfeil.

Fra *Rettens merknader*, side 9 i kjennelsen:

"Nettselskapet kan stenge Kundens anlegg iht. forbrukerkjøpsloven § 48a (...) dersom det foreligger vesentlig kontraktsbrudd fra Kundens side, eksempelvis vesentlig mislighold av forpliktelsen til å betale skyldig nettleie, manglende medvirkning til Nettselskapets oppfyllelse av lov- og forskriftsfastsatte forpliktelser og vesentlig brudd på krav til medvirkning i forbindelse med installasjon, vedlikehold, måleravlesning eller kontroll av måleutstyr."

Ordlyden:

«... iht. forbrukerkjøpsloven § 48a (...) dersom det foreligger vesentlig kontraktsbrudd .....»

gir et inntrykk av at dette er et sitat hentet fra Forbrukerkjøpsloven.

Forbrukerkjøpsloven's § 48a lyder derimot:

«Nettselskapet kan avbryte (stenge) overføringen av elektrisk energi dersom det foreligger vesentlig kontraktsbrudd fra forbrukerens side i en avtale som nevnt i § 2 ..»

Rettens kunstig konstruerte rettsregel er i strid med Grunnloven jf. Grunnloven § 75 a).

Den lille forskjellen, at lovens begrep «forbrukerens», i den kunstige «rettsregelen» er erstattet med begrepet «Kundens», er signifikant. Kunder har ikke noen spesiell beskyttelse i loven

mens forbrukere, ikke bare har et meget sterkt lovfestet vern, men forbrukeres vern er i tillegg ufravikelig.

Dette er i strid med Forbrukerkjøpsloven § 3 første ledd om ufravikelighet:

«§ 3.Ufravikelighet. Lovvalg

Det kan ikke avtales eller gjøres gjeldende vilkår som er ugunstigere for forbrukeren enn det som følger av loven her.»

Utvidelsen av lovteksten med ordlyden:

«... vesentlig mislighold av forpliktelsen til å betale skyldig nettleie, manglende medvirkning til Nettselskapets oppfyllelse av lov- og forskriftsfastsatte forpliktelser og vesentlig brudd på krav til med virkning i forbindelse med installasjon, vedlikehold, måleravlesning eller kontroll av måleutstyr.»

er en betydelig endring fra den autorative lovens ordlyden. Det materielle innholdet i en lov er her byttet ut med tekst fra en ikke-bindende veiledende standard avtale. Teksten er kopiert fra Lyse Elnett's tilsvar. Den strider mot Forbrukerkjøpsloven § 3 og ved at retten løfter den opp på nivå med autorative rettsregler kommer retten i strid med Grunnloven jf. Grunnloven § 75 a).

Rettsens aksept av denne teksten fra uten forutgående drøfting er en rettsanvendelsesfeil.

Sør-Rogaland tingrett, ved å legge denne teksten til grunn for sin slutning, gir teksten anvendelse på samme linje som autorative rettskilder.

Her bryter tingretten med grunnleggende rettskildelære.

Det er lovanvendelsesfeil å anta at dersom en handling er i tråd med en rettsregel med lav trinnhøyde så er også kriteriene i overordnet lov oppfylt.

Tingretten handler her i strid med trinnprinsippet.

Forbrukerkjøpsloven har høyere trinnhøyde enn privatrettslige avtaler. Ved motstrid har Forbrukerkjøpsloven forrang. Det er heller ikke lov å avtale dårligere vilkår for forbrukeren enn de som fremgår av loven:

«§ 3.Ufravikelighet. Lovvalg

Det kan ikke avtales eller gjøres gjeldende vilkår som er ugunstigere for forbrukeren enn det som følger av loven her.»

Det riktige ville være å løse tvisten ved å se hen til Forbrukerkjøpsloven generelt og § 48 a. spesielt. All annen lovgivning som regulerer forholdet mellom forbruker og nettselskap bør også anvendes i den grad retten vurderer den som signifikant for denne saken.

2.3 Krenkelse det kontradiktoriske prinsipp (jf, tvl. § 1-1, § 32-7 og EMK art 6).

Tingretten krenker det kontradiktoriske prinsipp. Som det fremgår av *Bilag 1 En detaljert sammenligning mellom «Rettsens merknader» og Lyse Elnett's tilsvar* baserer tingretten sine merknader nær 100% på saksøktes tilsvar.

Dommer har i *Rettenes merknader*, avsnitt 2, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13 (3. & 4. ledd), 14, og 16 er direkte ordrett sitat / «copy paste» fra Lyse's tilsvare.

Resterende avsnitt 1, 3, 6, 13 (1. & 2. ledd) og 17 er i «*ett og alt*» Lyse's tilsvare «*ført i pennen*» av dommeren.

I tingrettens kjennelse av 21.06.2021 side 2 og 3 refereres [redacted] begjæring med gjengivelsesfeil og utelatelser. For eksempel er følgende utelatt:

«Lyse Elnett AS anser nektelsen som et vesentlig kontraktsbrudd som etter partenes avtale og forbrukerkjøpsloven § 48 a gir adgang til stengning av strøm, til tross for Lyse Elnett AS sin leveringsplikt etter energiloven § 33.

Hva som kan ansees som et vesentlig kontraktsbrudd kan ikke utledes av lov eller forskrift. Hvorvidt det i realiteten foreligger et vesentlig kontraktsbrudd har vært prøvd for retten og praksis viser at det ikke er gitt at nettselskapets forståelse er riktig. I dette tilfellet har Lyse Elnett AS egenhendig fastslått at det foreligger et vesentlig kontraktsbrudd. I så måte er dette ikke mer enn en påstand.»

Lyse Elnett AS's tilsvare på [redacted] begjæring refereres i tingrettens kjennelse på sidene 3,4,5,6 og 7. Her, i motsetning til referatet fra [redacted] begjæring, refereres Lyse Elnett's tilsvare ordrett. Man ser av endringen i fonttype i kjennelsen at dette er «*copy paste*».

Dette er et brudd på det kontradiktoriske prinsipp ved at deler av [redacted] påstander og anførsel av sitt rettslige grunnlag vil bli utelatt fra rettens drøfting av saken.

Tingretten tar ikke stilling til noen av de rettslige grunnlagene eller påstander som [redacted] har kommet med. Lyse Elnett's anførsler og bruk av kunstige lov-konstruksjoner gjøres til tingrettens uten noen begrunnelser eller forutgående drøfting. Det kommer derfor ikke frem noe sted at det er hevdet motstridende opplysninger.

Dette strider både mot prinsippet om nøytralitet og mot [redacted] rett til å komme med innsigelser. Blir bare den ene part hørt, og ikke begge sider, kan retten lett komme til feil konklusjon og derav feil kjennelse.

Dommer skriver på side 7 i kjennelsen under «*Muntlige forhandlinger*» følgende:

«De anførsler og påstander som var fremsatt i begjæringen og tilsvaret ble opprettholdt under den muntlige forhandlingen. Saksøkeren fremhevet som det vesentligste at senderen er kilde til «skitten strøm» (ledningsbundet spenningsstøy), som vil påføre henne helseproblemer.»

Dette er direkte feil. Rettsmøtet var saksøkers første og eneste mulighet til å tilbakevise Lyse Elnett's tilsvare. All fremleggelse gikk derfor ut på å tilbakevise påstandene i tilsvaret. Fokus var ikke rettet mot helsespørsmål men på det juridiske.

Fra de deler av [redacted] begjæring som ble utelatt (en begjæring som saksøker i rettsmøtet påpekte lå i rettens systemer og derfor var fullt tilgjengelig for dommeren) står det å lese:

«I dette tilfellet har Lyse Elnett AS egenhendig fastslått at det foreligger et vesentlig kontraktsbrudd. I så måte er dette ikke mer enn en påstand.»

[redacted] har flere steder i denne anken begrunnet hvorfor Lyse, før sin handling, burde lagt til grunn et tvangsgrunnlag prøvet i retten.

■■■■■■■■■■ innlegg var forhåndsskrevet. Det var en opplesning fra et dokument. Dokumentet ble ikke overlevert tingretten av følgende grunn:

I den tiden ■■■■■■■■■■ prosessfullmektig har sitt innlegg skriver dommeren høylytt på et tastatur. Han ser ikke på saksøker eller hennes prosessfullmektig. All fokus var rettet mot tastaturet. Lyden er påtrengende og vi har brukt en del tid på å analysere hvorvidt det er et gammeldags terminal tastatur eller et stenografi tastatur. Skrivehastigheten som høres er, for oss, imponerende høy.

Under rettsmøtet antok vi derfor at dommeren fikk med seg hvert ord vi leste opp. Å tilby å gi ham en kopi, vi hadde 3 kopier klar for dette formålet, fremsto som en fornærmelse. Imidlertid har vi gjennom skriftlig korrespondanse med Sør-Rogaland tingrett fått bekreftet at det ikke ble skrevet noe referat.

All den tid ■■■■■■■■■■ er selvprosederende og tingretten vet at de ikke gjør egne lydopptak eller skriver referat så er det å ikke veilede og heller ikke spørre om saksøker har en kopi av innlegget et brudd på rettens veiledningsplikt samt andre grunnleggende rettsprinsipper.

Uavhengig om bakgrunnstøyen skyldes om dommeren hamrer på tastaturet for å forstyrre prosessfullmektigens innlegg, om han brukte tiden på å jobbe med andre saker eller om han faktisk begynte å skrive på dommen, så er dette, all den stund det ikke dreier seg om et referat, en krenkelse av den rett ■■■■■■■■■■ har til å bli hørt og dermed en krenkelse av det kontradiktoriske prinsipp.

2.4 Manglende veiledning av selvprosederende

Fra første kontakt som ■■■■■■■■■■ hadde med tingretten til hun hentet kjennelsen i rettens resepsjon, ble det aldri på noe tidspunkt gitt veiledning. Snarere det motsatte.

■■■■■■■■■■ ble ikke orientert om at kun stevning og tilsvaer danner grunnlag for tingrettens kjennelse.

Tingretten informerte ikke om at fremleggelse av sak og bevis i rettsmøtet ikke ville ha betydning for saken da det ikke gjøres bevisopptak i tingrettene og at det heller ikke skrives noe møtereferat.

Hadde tingretten informert om dette slik at saksøker ble seg bevisst på at det vil ikke bli mulighet for å imøtegå et tilsvaer så ville ■■■■■■■■■■ lagd frem en betydelig mer omfattende stevning med tyngre bevisførsel. ■■■■■■■■■■ hadde da søkt om skriftlig behandling.

Dette er begjæring om en midlertidig avgjørelse. ■■■■■■■■■■ antok at det da dreide seg om å sannsynliggjøre sitt behov for å stoppet stengevedtaket inntil vilkåret for stengning var rettslig avklart, ikke legge frem uomtvistelig bevisførsel på behov og sak.

Det ble ikke veiledet eller tilbudt veiledning om noen av de prosessuelle sidene ved denne saken.

2.5 Undergraving av forhandlingsprinsippet

All den tid det viste seg at det er partene alene, og ikke retten, som har ansvar for å opplyse saken og føre bevis, så undergraves forhandlingsprinsippet ved at retten ikke lar selvprosederende få veiledning i prosessuelle spørsmål og heller ikke informerer at

selvprosederende har en rett til slik veiledning gjennom at retten er pålagt å gi slik veiledning.

Lærdommen fra dette første forsøket i rettssystemet er at skriftlig dokumentasjon er langt viktigere enn hva som man kan forstå ut fra Tvisteloven, all den tid tingrettene ikke tar referat fra muntlig fremleggelse av bevisførsel.

Tilsvarende omtaler tingretten kun utsagn fra saksøker og Lyse i den grad de kan trekkes frem til ugunst for saksøker, mens øvrige utsagn ikke drøftes.

2.6 Manglende likhet for loven

Tingretten er selektiv i sitt utvalg av utsagn fra saksøker og omtaler i kjennelsen ikke utsagn fra saksøker som kan være til ugunst for saksøkte.

Lyses tilsvaret ble imøtegått av [REDAKTERT] i retten. Deler av tilsvaret fra Lyse refererer til «påstander [REDAKTERT] har trukket frem i sin begjæring». Påstander som [REDAKTERT] tilbakeviste som et falsum ved å henvise til sin begjæring.

[REDAKTERT] fant det ikke påkrevd å bruke tid på å gå inn i detaljer fra sin egen begjæring. Begjæringen lå i retten og selve begjæringen utgjør 1 side med brødtekst. Retten ville ved å kaste et blikk på begjæringen se at ingen slike påstander som Lyse påsto var nedfelt der.

Disse «påstandene» ble av Lyse i deres tilsvaret lagt til grunn for at [REDAKTERT] ikke hadde noen sikringsgrunn.

Lyse begynte sitt innlegg med å beklage dette og hevdet at de «hadde tolket inn» påstander som ikke var der.

Lyse Elnett's prosessfullmektig har dommerens fulle oppmerksomhet da hun sa fremla sin beklagelse. Dommeren gav ordet til Lyse's side for at deres prosessfullmektig skulle redegjøre for deres prosesskriv. Prosessfullmektigen innledet med å si at hun, før hun startet sin prosedyre, ville gå inn på påstanden om feilaktige opplysninger. Hun beklaget og redegjorde at dette skyldtes at hun hadde misforstått og gått litt vel langt i sin tolkning.

Dette blir ikke nevnt i kjennelsen og er et eksempel på selektivt inntak av opplysninger.

Dette er av betydning fordi i del 2. *Manglende sikringsgrunn* i Lyse Elnett's tilsvaret bygger Lyse Elnett sine slutninger nettopp på dette falsum:

«Vi kan imidlertid ikke se at disse forholdene utgjør «vesentlig skade eller ulempe» på en slik måte at vilkåret er oppfylt,

Vilkårene for å ta begjæringen til følge er etter dette ikke til stede. Dersom [REDAKTERT] vil forfølge kravet må det gjøres gjennom en ordinær rettslig prosess.»

At tingretten velger å helt utelate dette er uforståelig og det undergraver [REDAKTERT] rett til likebehandling.

Som nevnt over, under 2.3 Krenkelse det kontradiktoriske prinsipp, 4., 5..og 6. ledd så siteres Lyse Elnett's tilsvaret til [REDAKTERT] begjæring ordrett. Man ser at for den delen av kjennelsen er det brukt «copy-paste» ved at fonten i kjennelsen er annerledes for den delen av dokumentet.

Tingretten refererer følgende fra [REDAKTERT] begjæring:

«Det begjæres midlertidig forføyning for at Lyse Elnett AS ikke skal opprettholde sin avbrytelse (stengning) av overføringen av elektrisk energi frem til det foreligger rettskraftig dom om hvorvidt nektning av installasjon av AMS-måler utgjør et stengningsgrunnlag.»

Det tingretten ikke tar med er teksten som leder frem til nevnte sitat:

«Lyse Elnett AS anser nektelsen som et vesentlig kontraktsbrudd som etter partenes avtale og forbrukerkjøpsloven § 48 a gir adgang til stengning av strøm, til tross for Lyse Elnett AS sin leveringsplikt etter energiloven § 33. Hva som kan ansees som et vesentlig kontraktsbrudd kan ikke utledes av lov eller forskrift. Hvorvidt det i realiteten foreligger et vesentlig kontraktsbrudd har vært prøvd for retten og praksis viser at det ikke er gitt at nettselskapets forståelse er riktig. I dette tilfellet har Lyse Elnett AS egenhendig fastslått at det foreligger et vesentlig kontraktsbrudd. I så måte er dette ikke mer enn en påstand.»

Dette er viktig fordi det er dette tvisten står om.

Det er et faktum at, i denne konkrete tvisten mellom [redacted] og Lyse Elnett AS, så foreligger det ikke betalingsmislighold, hverken nå eller historisk. Det samme er å si om innrapportering av forbruk.

Det er også et faktum, som [redacted] anfører i sin begjæring:

«Hva som kan ansees som et vesentlig kontraktsbrudd kan ikke utledes av lov eller forskrift.»

Også Lyse Elnett har forstått at det det står om hvorvidt vilkårene for stengning forelå. I sitt tilsvaer, i *Punkt 1 Innledning*, skriver Lyse Elnett:

«Lyse Elnett bestrider at det er gjennomført en urettmessig stengning av [redacted] nettanlegg. Vilkaarene for å stenge anlegget, jf Energi Norges standardavtale for nettleie og tilknytning av forbrukere tilknyttet strømmettet, jf forbrukerkjøpsloven § 48a, er oppfylt.»

Ref. avsnitt 3 KOMMENTARER TIL LYSE ELNETT AS's TILSVAR under.

2.7 Kommentarer til «Muntlige forhandlinger» og «Retten merknader»

Retten skriver under «Muntlige forhandlinger»:

«Saksøkeren fremhevet som det vesentligste at senderen er kilde til «skitten strøm» (ledningsbundet spenningsstøy), som vil påføre henne helseproblemer.»

Vesentlig kontraktsbrudd

Vilkåret for stenging av strøm i henhold til forbrukerkjøpsloven § 48 a) første ledd er at det foreligger et «vesentlig kontraktsbrudd». Tingretten har ikke vurdert om det i dette tilfellet er et alvorlig kontraktsbrudd. Hva som er definert som et alvorlig kontraktsbrudd fremgår ikke av lovteksten.

3 KOMMENTARER TIL LYSE ELNETT AS's TILSVAR

Lyse Elnett trekker denne konklusjonen basert på sin påstand om at [REDACTED] ikke har sikringsgrunn. Konklusjonen på manglende sikringsgrunn hentes fra Lyse Elnetts tilsvare til begjæringen *Punkt 2 MANGLENDE SIKRINGSGRUNN*:

*[REDACTED] har i sin begjæring trukket frem en rekke forhold som gjør det upraktisk og ukomfortabelt med nedstengningen av strømanlegget [REDACTED] sendte sin begjæring til Sør-Rogaland tingrett etter at flere forsøk på å komme i dialog med Lyse Elnett AS for å fremforhandle en frivillig løsning på tvisten mislyktes. Nettselskapet var heller ikke villig til å ta imot kopi av varsel om begjæring om midlertidig forføyning fra saksøker.
(Ref. punkt 1.3 Forsøk på dialog og utenforrettslig løsning under).*

Lyse Elnett AS har, uten først å fremskaffe en rettslig avklaring på hvorvidt selskapet har et tvangsgrunnlag, stengt [REDACTED] tilførsel av et essensielt nødvendighetsgode.

Midlertidig forføyning ble levert for at nettselskapet skal måtte avvente en stengning inntil [REDACTED] har fått uttømt sine muligheter i rettsystemet og inntil selskapet, mot formodning, har en rettskraftig dom på at stengningen er lovlig / får stadfestet sitt tvangsgrunnlag.

Dette er en tvist. Hvorvidt det foreligger et kontraktsbrudd og - om kontraktsbrudd skulle bli stadfestet - hvorvidt «*det foreligger vesentlig kontraktsbrudd*» etter Forbrukerkjøpsloven § 48 a) - vites ikke før dette er avklart gjennom rettsystemet.

Å kreve at Lyse Elnett AS ikke går til stengning uten først å avklare om selskapet faktisk har et tvangsgrunnlag er et rimelig krav.

Tvisten i dette konkrete tilfellet dreier seg ikke om AMS installasjon hvor selskapet er pålagt en plikt etter en forskrift, ei heller nettselskapets rett til å bestemme og til å få bytte måler.

Tvistegjenstanden er hvorvidt nettselskapets rett til å velge og installere måler har noen juridisk skranke mot å sette inn en hvilken som helst måler. Kan selskapet eksempelvis installere målere som kan representere en potensiell fare for huseiers helse. En slik skranke kan ikke utledes av nettavtaler eller Forbrukerkjøpsloven. Dette må løses ved å se hen til andre deler av lovverket og muligens vurderes i lys av ulovfestet grunnlag.

Måleren blir plassert utenfor nettselskapets anlegg, dvs. den integreres i den del av anlegget som eies av huseier. Huseier har i dette tilfellet fremlagt legeerklæring på sine fysiske plager fra ledningsbundet spenningsstøy.

[REDACTED] har foreslått en alternativ løsning. Også denne løsningen innebærer av tekniske årsaker at Lyse Elnett avbryter sin stengning. Løsningen går ut på at [REDACTED] gis tid til å vurdere kompensierende tiltak slik at nettselskapet kan installere sin valgte måler med minimalt ubehag for huseier. Lyse kan da overføre samme løsning til andre lignende tilfeller. Dette er en raskere løsning enn Haldensaken fordi [REDACTED] kan, dersom løsningen er teknisk akseptabel for Lyse, akseptere den måleren Lyse velger. Dette ble fremmet i rettsmøtet men [REDACTED] fikk som nevnt ikke gehør for dette.

(Ref. punkt 1.3 Forsøk på dialog og utenforrettslig løsning under).

(Ref. del 2 Lovanvendelse og tingrettens behandling under).

Stengning av tilførsel av elektrisk energi reguleres i Forbrukerkjøpsloven § 48 a). Hva som er berettiget inngangskriterium for stengning fremgår ikke av loven, bortsett fra at det må foreligge et vesentlig kontraktsbrudd. *Vesentlig* innebærer en høy terskel.

Av forarbeidene til loven fremgår det imidlertid at stengning ikke kan gjennomføres ved ethvert kontraktsbrudd:

NOU 2004: 4 Lovregulering av strømvtaler sluttet med forbrukere
20.4.1 Oversikt

«Den rett nettselskapene har til å stenge leveransen ved forbrukerens mislighold, er en særlig kraftig sanksjon fordi ytelsen er en monopolytelse og fordi elektrisk energi anses som et nødvendighetsgode i et moderne samfunn. Stenging medfører på denne bakgrunn et meget sterkt faktisk press på den forbruker som utsettes for det. Stenging kan derfor ikke gjennomføres ved ethvert kontraktsbrudd.» (Vår understrekning).

Saksøker påstår at Lyse Elnett AS i denne saken bryter gjeldende lovverk og har foretatt en urettmessig stengning. Stengning er som påpekt i begjæring og bevisførsel under rettsmøte i dette tilfellet ikke hjemlet i lov.

Avgjørelser fattet uten kontradiksjon vil alltid kunne øke risikoen for at uriktige beslutninger blir tatt. Dersom slike uttalelser skal tillegges vekt ved tolkningen av nettselskapets rettigheter og kundens forpliktelser, må det i alle fall gjøres konsekvent; ikke ved at uttalelser som er gunstig for saksøkte, brukes, mens uttalelsene som taler for saksøkers sak, forbigås i stillhet.

Denne tvisten berører ikke Lyse Elnett AS's lovpålagte forpliktelser og har heller ikke praktiske konsekvenser for hvordan måling og rapportering av energikonsum foregår. Lyse har ikke noe rettslig fastsatt tvangsgrunnlag.
(Ref. punkt 1.1 *Sakens faktum* over).

Det er [REDAKERT] synspunkt at:

1. Det er loven, og ikke nettselskapet som fastslår hva som er inngangskriterier for stengning av strømovertføring og derfor bør det foreligge et rettslig prøvet tvangsgrunnlag før en så tyngende sanksjon iverksettes.
2. Et selskap med et lovfestet monopol bør utvise varsomhet og ha en høy terskel for anvendelse av særlig tyngende tvangstiltak og bør av den grunn fremskaffe et rettslig prøvet tvangsgrunnlag før iverksettelse.
3. Et selskap som er i en monopolsituasjon og som har svært tyngende tvangsmidler til sin disposisjon bør i sin vurdering av iverksettelse se hen til og kunne bevise at det er en tilstrekkelig grad av forholdsmessighet mellom partene i den gitte situasjonen.

Retten er imidlertid av en annen oppfatning. Dommen forstås slik:

1. at det er nettselskapet som må fastsette hva som er inngangskriterier for stengning og at det derfor ikke er nødvendig med en rettslig avklaring.
2. Den må også forstås dithen at nettselskapets ønske om å bruke sin monopolmakt til å presse kunden ved bruk av en særlig kraftig sanksjon må veie tyngre enn kundens behov for rettslig avklaring.

3. Ei heller finner retten det nødvendig å se hen til sakens forholdsmessighet mellom nettselskapets interesse i å gjennomføre stenging og virkningene av stengingen for forbrukeren i denne saken.

Den 21. juni 2021 avsa Sør-Rogaland tingrett kjennelse med slik slutning:

1. Begjæringen forkastes.
2. ██████████ plikter å betale Lyse Elnett AS sine saksomkostninger med kr 22 400,- -tjuetotusenfirehundre- innen to uker fra forkynnelsen av kjennelsen. Lyse Elnett AS anser nektelsen som et vesentlig kontraktsbrudd og påberoper seg rett til å stenge ██████████ tilførsel av energi med henvisning til forbrukerkjøpslovens § 48 a / Lyse Elnett's Standardavtale av 5. mars 2021 gir adgang til stengning av strøm.

Tingretten baserer sin drøfting på utenforliggende hensyn

Det er som nevnt vanskelig å se noen åpenbar grunn eller motivasjon for stengningen. Motivet kan imidlertid være at man gjør dette av allmennpreventive grunner. At man «tar» en eller flere kunder med, en økonomi hvor det må antas at terskelen for å gå til sak er høy, for å vise styrke. At man «pisker valpen mens ulveflokket ser på» for å avskrekke Enkeltindividet fra å gå til sak mot eller opponere mot selskapet.

Motivet kan også være at stenging av strømtilførsel er et enkelt, rimelig og sterkt forhandlingskort å ty til overfor kunden.

(Ref. punkt. 1.3 ██████████ *anmodning om begjæring og Lyse Elnett AS's tilsvar under*).

Videre er tingretten selektiv i sin kildebruk, uten at dette er begrunnet.

Tingrettens gjennomgående bruk av kilder utgjør alene en rettsanvendelsesfeil.

Det er videre i strid med trinnprinsippet å legge til grunn at lovens vilkår er oppfylt dersom avtalens vilkår er det.

De hensyn som begrunnet stengningen var så svake og generelle at det var i strid med Forbrukervernloven § 48 a).

4 AVGJØRELSEN AV SAKSKOSTNADER

Lyse Elnett AS avslo ██████████ tilbud om utenomrettslig forhandling og bærer derav egne saksomkostnader også i det fall rettens kjennelse faller i Lyse Elnett AS favør.

Rettens bes fastlegge ██████████ kostnad til prosessfullmektig.

5 AVSLUTNING

██████████ har dokumentert feil i rettens behandling av saken.

██████████ har dokumenter at Lyse Elnett AS stengning av tilførselen av energi hadde mangelfull varsling og var i strid med Tvangsfullbyrdelsesloven kap. 13 jf. tvangsl § 1-3 første ledd.

6 PÅSTAND

██████████ opprettholder sin påstand fra begjæring om midlertidig forføyning.

- Bilag 1** Lyses tilsvare, «Retten merknader» - en Sammenligning
- Bilag 2** Fritak AMS
- Bilag 3** Stenging Gjelder AMS - Tidslinje 13.04 - 26.05
- Bilag 4** Tidslinje 26.mai - 1.juli 2021 DAGBOK
- Bilag 5** Sentrale forhold i saken i korthet
- Bilag 6** Ikke et praktisk – men et menneskerettslig problem
- Bilag 7** Gjeldende Standard nettleieavtale
- Bilag 8** Bekreftelse Haldensaken økonomisk garantist
- Bilag 9** Kommunikasjon med Lyse
- Bilag 10** Kommunikasjon med tingretten
- Bilag 11** Kommunikasjon 3de part
- Bilag 12** Begjæring
- Bilag 13** Domskjennelse

GULATING LAGMANNSRETT

KJENNELSE

Avsagt: 01.12.2021

Saksnr.: 21-157142ASK-GULA/AVD2

Dommere:

Lagdommer
Lagdommer
Kst. lagdommer

Elisabeth Deinboll
Margareth Christophersen
Jan-Inge Wensell Raanes

Ankende part

████████████████████

Ankemoøpart

Lyse Elnett AS

Advokat Charlotte
Heberg Trondal
Advokatfullmektig Kine
Birgitte Kvisvik Irgens

Saken gjelder anke over kjennelse om midlertidig forføyning.

Kort om sakens bakgrunn

Lyse Elnett AS (Lyse) er et nettselskap og eier strømmettet i området hvor [REDACTED] bor.

Partene har over flere år vært uenige om hvorvidt det skal installeres en moderne strømmåler i [REDACTED] nettanlegg. Lyse forsøkte ved flere anledninger å installere automatisk strømmåler (AMS) i nettanlegget til [REDACTED] i løpet av første halvår 2021. [REDACTED] nektet å samtykke til slik installasjon, under henvisning til helsemessige årsaker. Lyse stengte [REDACTED] nettanlegg 26.05.2021. [REDACTED] innga kort tid senere begjæring om midlertidig forføyning til Sør-Rogaland tingrett, med påstand om at Lyse skulle unnlate stenging av overføring av elektrisk energi til [REDACTED] inntil rettsavklaring forelå. Lyse tok til motmæle i tilsvaret.

Tingretten avholdt muntlige forhandlinger og avsa kjennelse 21.06.2021 med følgende slutning:

1. Begjæringen forkastes.
2. [REDACTED] plikter å betale Lyse Elnett AS sine saksomkostninger med kr 22 400,- -tjuetotusenfirehundre- innen to uker fra forkynnelsen av kjennelsen.

For sakens bakgrunn ellers og det som ble gjort gjeldende for tingretten, vises det til tingrettens kjennelse.

[REDACTED] har rettidig anket tingrettens kjennelse. Anken gjelder tingrettens saksbehandling, bevisvurdering og rettsanvendelse. Lyse har inngitt anketilsvaret. Begge parter har inngitt ytterligere prosesskriv. Saken anses klar for avgjørelse.

Partenes påstander og grunnlaget for disse

[REDACTED] har i hovedtrekk gjort gjeldende:

Både hovedkravet og sikringsgrunn er sannsynliggjort.

Stenging av strøm er ulovlig og foretatt uten tvangsgrunnlag etter tvangsfullbyrdelseslovens regler. Lyse har plikt til å levere strøm til [REDACTED] etter energiloven § 3-3. [REDACTED] er forbruker og er beskyttet av vilkårene for å stenge forbrukeres strømleveranse etter forbrukerkjøpsloven § 48 a. Det foreligger ikke vesentlig mislighold etter denne bestemmelsen. Lyse må i tilfelle avvente med å stenge strømmen til det foreligger rettslig avklaring. Det er heller ikke gjennomført varsling etter leveringskvalitetsforskriften § 2-3 andre ledd og forbrukerkjøpsloven § 48 a andre ledd.

Tingretten har reelt sett tatt utgangspunkt i en veiledende standardavtale ved vurderingen av hvorvidt det foreligger vesentlig mislighold. Gjeldende avtale er fra 2007. Standardavtalen som retten har basert seg på er en ny nettleieavtale fra 2021. [REDACTED] har ikke vedtatt den nye avtalens vilkår fordi den inneholder endringer i disfavør av forbrukeren.

Ved vurderingen av hvorvidt [REDACTED] har vesentlig misligholdt sine forpliktelser har det uansett betydning at [REDACTED] ikke har misligholdt betalingsplikten, eller plikten til å innrapportere forbruk. Elektrisk energi er et nødvendighetsgode og stenging må derfor være forbeholdt spesielle situasjoner. Forbrukerkjøpsloven § 48 a gir ikke hjemmel for å stenge strømmen i et tilfelle som det foreliggende.

[REDACTED] har også dokumentert at hun blir helsemessig plaget av installasjonen. Installasjonen er da et inngrep på hennes eiendom og i hennes bomiljø. [REDACTED] grunnleggende rettigheter må hensyntas ved vurderingen av hvilken måler som rettslig sett kan installeres på eiendommen. Det må også sees hen til at Lyse har motsatt seg å føre dialog om andre løsninger.

Lyse har innvilget [REDACTED] fritak for AMS som følge av at hun har fremlagt legeerklæring, jf. avregningsforskriften § 4-1 bokstav b. Lyse har derfor ikke installasjonsplikt av AMS i målepunktet i foreliggende sak, og dette er heller ikke sakens tema. Lyse er ikke nektet adgang til eget utstyr på [REDACTED] eiendom. Selskapet er heller ikke blitt nektet å installere ny måler uten AMS. Lyse er kun nektet å installere en ny, ordinær type måler, som er en kilde til ledningsbundet spenningsstøy, uten at det foretas støydempende tiltak. Tingretten har ikke hatt disse distinksjonene klart for seg.

Tingrettens saksbehandling har ikke vært forsvarlig. [REDACTED] har mistanke om at det foregår et samarbeid mellom tingretten og Lyse. Tingretten har sett bort fra det [REDACTED] har fremlagt og forklart som er til ugunst for Lyse, og har ikke fullstendig gjengitt [REDACTED] anførsler i kjennelsen. Tingretten har basert sin drøftelse på utenforliggende hensyn og kjennelsen fremstår også som en ren kopi av Lyse sitt tilsvarende. Tingretten har heller ikke gitt [REDACTED] tilstrekkelig veiledning eller mulighet for kontradiksjon.

[REDACTED] har per i dag ingen varmekilder i huset. Hun kan ikke bruke kokeplater, kjøleskap, fryser og har ikke varmt vann, og kan ikke bo hjemme i tiden fremover. Boligen er et eldre enderekkehus i tre, uten naboboliger over og under, og står på påler. Det vil derfor også være fare for frost og tingsskade fremover.

Det er nedlagt slik påstand:

«Lyse Elnett AS pålegges å unnlate stengning av overføring av elektrisk energi til [REDACTED] frem til det foreligger endelig dom i nevnte saker på hvorvidt nektelse av installasjon av trådløse AMS-målere begrunnet med helsemessige forhold knyttet til eksponering for målere, utgjør et relevant grunnlag for steging av strømtilførsel og at saksøker tilkjennes sakostnader»

Lyse Elnett AS har i hovedtrekk gjort gjeldende:

Det foreligger ingen feil ved tingrettens saksbehandling.

Tingretten har korrekt lagt til grunn at sikringsgrunn og hovedkrav ikke er sannsynliggjort.

Stenging av [REDAKERT] anlegg er gjort med hjemmel i standardavtalen punkt 7-1, som svarer til kravene i forbrukerkjøpsloven § 48a.

Lyse har både rett og plikt til å skifte ut målerutstyret, og har rett til å bestemme hvilket måleutstyr [REDAKERT] skal ha, jf. målingsforskriften § 3-1 første ledd og standardavtalen punkt 5-1. [REDAKERT] ble opprinnelig innvilget fritak fra installasjon av kommunikasjonsmodulen i AMS-måleren, jf. målingsforskriften § 4-1. Lyse har senere trukket tilbake fritaket fordi [REDAKERT] ikke aksepterte installasjon av strømmåler uten kommunikasjonsmodul. Uansett vil manglende medvirkning til installasjon av AMS-måler uten kommunikasjonsmodul utgjøre et «vesentlig kontraktsbrudd».

Tingretten har korrekt lagt til grunn at vilkårene i forbrukerkjøpsloven § 48 a og Standardavtalen 7-1 og 7-2 er oppfylte.

Det er nedlagt slik påstand:

1. Anken forkastes
2. Lyse Elnett tilkjennes sakskostnader

Lagmannsrettens vurdering

Det er ikke bedt om muntlig forhandling, og dette anses heller ikke nødvendig for en forsvarlig og rettferdig behandling av saken, jf. tvisteloven § 29-15 første og andre ledd og EMK artikkel 6 nr. 1. Saken behandles skriftlig i samsvar med hovedregelen i tvisteloven § 29-15 første ledd.

Saksbehandling

Lagmannsretten finner det klart at tingretten ikke har begått saksbehandlingsfeil som kan ha hatt betydning for tingrettens kjennelse, jf. tvisteloven § 29-21. Hensynet til kontradiksjon ble ivaretatt ved at saken ble undergitt muntlig behandling. Lagmannsretten kan ikke se det er holdepunkter for at tingretten ikke har gitt tilstrekkelig veiledning i saken, eller at det foregår et samarbeid mellom tingretten og Lyse. Det hefter heller ingen mangler ved tingrettens begrunnelse som hindrer prøving av anken, jf. tvisteloven § 29-21 andre ledd bokstav c, jf. § 19-6 fjerde ledd andre punktum bokstav b og § 19-6 femte ledd første punktum.

Det følger av tvisteloven § 32-1 tredje ledd at den som har et krav som går ut på noe annet enn betaling av penger, kan begjære midlertidig forføyning etter tvisteloven kapittel 34 dersom det foreligger sikringsgrunn. Midlertidig forføyning kan bare besluttes dersom både kravet det begjæres forføyning for, hovedkravet, og sikringsgrunnen er sannsynliggjort, jf. tvisteloven § 34-2 første ledd. Det stilles i tillegg visse krav til forholdsmessighet mellom partenes interesser i tilknytning til forføyningen, jf. tvisteloven § 34-1 andre ledd.

Sikringsgrunn

Etter tvisteloven § 34-1 første ledd bokstav b foreligger sikringsgrunn dersom det «finnes nødvendig å få en midlertidig ordning i et omtvistet rettsforhold for å avverge en vesentlig skade eller ulempe». Bestemmelsen åpner for en sammensatt vurdering, hvor det blant annet kan ses hen til hvor viktig det omtvistede rettsforhold er for saksøkeren, hvor stort behov saksøkeren har for midlertidig forføyning, hvor inngripende en midlertidig forføyning vil være og saksøktens adferd, jf. HR-2001-1590.

Tingretten kom til at det ikke forelå dokumentasjon som tilsa at måleren ville utgjøre en helserisiko, og at det derfor ikke var sannsynliggjort at installasjon av måleren ville medføre vesentlig skade eller ulempe - selv om manglende strømleveranse utvilsomt ville medføre «praktiske problem» for [REDACTED]. Tingretten har her lagt til grunn et uriktig perspektiv ved vurderingen. Ettersom boligen er uten strøm vil konsekvensene av manglende strømleveranse utgjøre sikringsgrunnen. Lagmannsretten er ikke i tvil om at manglende strømleveranse til eget hjem vil innebære «vesentlig... ulempe» for [REDACTED] per november 2021, og at ulempene kun vil tilta i styrke utover vinteren. Lagmannsretten finner det ikke nødvendig å ta stilling til hvilke konsekvenser manglende strømleveranse har for eiendommen.

Forholdsmessighet

Det er videre på det rene at det per i dag er installert en eldre strømmåler i [REDACTED] nettanlegg, og at Lyse – dersom strømmen fortsatt ble levert - mest sannsynlig ville mottatt oppgjør fra [REDACTED] basert på manuelle avlesninger. Det har betydning at manuelle avlesninger av eldre strømmålere har tidligere blitt regnet som tilstrekkelig for beregning av oppgjøret, selv om de eldre målerne nå blir faset ut. Lagmannsretten kan på bakgrunn av det overnevnte vanskelig se at Lyses interesser står i «åpenbart misforhold» til [REDACTED] interesser i fortsatt strømleveranse i årets kalde måneder, jf. tvisteloven § 34-1 andre ledd.

Hovedkravet

Hovedkravet i forføyningssaken går ut på at [REDACTED] har rett til uavbrutt strømleveranse fra Lyse. For at [REDACTED] hovedkrav skal være sannsynliggjort, må lagmannsretten ved en prejudisiell vurdering komme til at det er mer sannsynlig at [REDACTED] vil vinne frem med kravet i en eventuell etterfølgende rettsak, enn at vedkommende ikke vil det, jf. eksempelvis Ot.prp. nr. 65 (1990-1991) side 293 jf. side 275 og HR-2012-340-U. Det er på det rene at det med hjemmel i tvisteloven § 34-1 første ledd bokstav b kan besluttes

midlertidig forføyning som medfører en foregrepet tvangsfullbyrdelse av hovedkravet, jf. Schei mfl. Tvisteloven med kommentarer, Juridika, merknader til § 34-1, a jour per 01.09.2021, note 3 med videre henvisninger.

Partene synes riktig nok også å være uenige om Lyse har plikt til å installere moderne måler uten kommunikasjonsmodul, jf. forskrift om måling, avregning, fakturering av nettjenester og elektrisk energi, nettselskapets nøytralitet mv. § 4-1, og i hvilken grad slik måler er kilde til helsemessige utfordringer. Slik lagmannsretten ser det vil det rettslige tvistespørsmål i like stor grad være spørsmål om [REDAKTERT] er pålagt å tåle slik installasjon i eget nettanlegg med hjemmel i lov eller forskrift, og om det i den forbindelse kan og skal tas hensyn til [REDAKTERT] anførte helsemessige utforminger ved valg av teknisk utstyr, jf. blant annet energiloven § 4-3 tredje ledd. Disse spørsmålene kommer imidlertid ikke på spissen i forføyningssaken.

Sakens grunnleggende utgangspunkt er at Lyse plikter å levere strøm til [REDAKTERT] i henhold til energiloven § 3-3, og unntak vil kreve rettslig grunnlag.

Adgangen til å stenge strømmen er ikke regulert i energiloven eller tilhørende forskrifter. Ved lov av endringer i forbrukerkjøpsloven (lovregulering av strømvtaler) EL.30.06.2006 nr. 46 ble forbrukerkjøpsloven ble gitt anvendelse i avtaleforhold om overføring av elektrisk energi mellom nettselskap og forbruker med enkelte tilpasninger, jf. forbrukerkjøpsloven § 2 første ledd bokstav d. Loven kommer også til anvendelse ved levering på grunnlag av leveringsplikt etter energiloven § 3-3, jf. John Egil Bergem: Norsk lovkommentar til forbrukerkjøpsloven § 2 første ledd bokstav d.

Forbrukerkjøpsloven § 48 a regulerer situasjonen der nettselskapet på egen hånd, uten å gå veien om domstolene, ønsker å stenge strømleveransen, sml. LB-2010-114298. Adgangen til å stenge forbrukerens elektriske anlegg er også regulert i bransjens standardavtale § 7-1. Partene er uenige om hvilken versjon av standardavtalen som er gjeldende i rettsforholdet mellom [REDAKTERT] og Lyse, og hvilken avtalefrihet som gjelder på dette punktet. Ettersom forbrukerkjøpsloven uansett er ufravikelig i forbrukerforhold, vil lagmannsretten ta utgangspunkt i forbrukerkjøpslovens vilkår.

Etter forbrukerkjøpsloven § 48 a kan nettselskapet etter skriftlig varsel stenge overføringen av elektrisk energi til forbrukeren dersom det foreligger «vesentlig kontraktsbrudd» fra forbrukerens side i avtaleforholdet med nettselskapet, jf. § 48 a første og andre ledd, jf. § 2 første ledd bokstav d. Av forarbeidene til § 48 a fremgår at kravet om vesentlig kontraktsbrudd innebærer at det må foreligge et markert avvik fra riktig oppfyllelse. Det skal foretas en totalvurdering hvor det blant annet legges vekt på karakteren og omfanget av kontraktsbruddet, årsaken til kontraktsbruddet, nettselskapets øvrige sanksjonsmuligheter og forholdsmessighet mellom nettselskapets interesse i å stenge anlegget og virkningen for forbrukeren. Det er uttalt at strøm er et nødvendighetsgode og en monopolytelse, som tilsier at det må være en høy terskel for å stenge. Lagmannsretten viser til Ot.prp. nr. 114 (2004-2005) side 148, hvor det også fremgår følgende:

Det følger av første ledd første punktum at grunnvilkåret for å stenge er at det foreligger vesentlig kontraktsbrudd fra forbrukerens side. Begrepet kontraktsbrudd dekker i prinsippet både betalingsmislighold og andre former for mislighold fra forbrukerens side, men vesentlighetskravet vil nok sjelden være oppfylt ved brudd på andre forpliktelser enn betalingsplikten. Det kan være aktuelt at brudd på andre forpliktelser sammen med betalingsmislighold vil utgjøre vesentlig kontraktsbrudd. Videre vil flere kontraktsbrudd kunne kumuleres slik at de til sammen utgjør vesentlig kontraktsbrudd. Departementet viser i denne sammenheng til synspunktene i NOU 2004:4 s. 135, som det slutter seg til.

Det samme uttales en enda klarere ordelag på side 116:

Departementet slutter seg videre til at et krav om vesentlig kontraktsbrudd i prinsippet dekker alle former for kontraktsbrudd, men at stengingsretten i praksis bare vil være aktuell ved betalingsmislighold, og at vesentlighetskravet sjelden vil være oppfylt ved brudd på andre kontraktsforpliktelser enn betalingsplikten, jf. NOU 2004:4 s. 135

Tingretten har på sin side tatt utgangspunkt i nåværende standardkontrakt punkt 7-1. Av denne følger at det vil foreligge vesentlig kontraktsbrudd fra kundens side ved

manglende medvirkning til Nettselskapets oppfyllelse av lov- og forskriftsfastsatte forpliktelser og vesentlig brudd på krav til medvirkning i forbindelse med installasjon, vedlikehold, måleravlesing eller kontroll av måleutstyr.

Standardavtalen gir etter lagmannsrettens oppfatning anvisning på en vesentlig bredere vurdering enn det forarbeidene forutsetter, og gir samlet sett vesentlig lavere terskel for å konstatere vesentlig mislighold i forbrukerens disfavør. Det hefter derfor mangler ved tingrettens generelle rettslige utgangspunkt. Ved den konkrete vurdering fant tingretten at ██████████ manglende medvirkning til installasjon av måler utgjorde vesentlig mislighold, som dannet grunnlag for å avbryte strømleveransen i medhold av standardavtalen og forbrukerkjøpsloven § 48 a.

Lagmannsretten er derimot av den oppfatning at forbrukerkjøpsloven § 48 a ikke kan benyttes som hjemmel for å stanse strømmen i et tilfelle som det foreliggende, og at hovedkravet derfor mest sannsynlig vil vinne frem.

Selv manglende medvirkning til installasjon av moderne måler vil kunne inngå i en samlet vurdering av hvorvidt misligholdet er vesentlig etter loven, er det ikke holdepunkter i forarbeidene for at medvirkningsplikten alene kan bli avgjørende i vesentlighetsvurderingen etter forbrukerkjøpsloven § 48 a første ledd når det ikke samtidig foreligger betalingsmislighold. Det har i denne forbindelse betydning at varslingsregelen i forbrukerkjøpsloven § 48 a andre ledd bokstav a forutsetter at forbrukeren har misligholdt betalingsplikten. Lagmannsretten kan ikke se at det finnes rettspraksis som skulle tilsi et annet resultat, og finner ikke grunn til å vektlegge de siste års avgjørelser i Elklogenemnda som er avsagt med eller uten dissens.

I den samlede vurderingen av hjemmelsgrunnlaget for å stenge strømmen til [REDACTED] finner lagmannsretten det naturlig å også knytte enkelte merknader til de øvrige vilkår i forbrukerkjøpsloven § 48 a og tilhørende forarbeidsuttalelser. Av forbrukerkjøpsloven § 48 a første ledd bokstav b fremgår at det uansett ikke vil være tilstrekkelig at et kontraktsbrudd er vesentlig, ettersom stenging i tillegg krever at forbrukerens innsigelser mot stengingsgrunnlaget er «åpenbart grunnløse». Etter lagmannsretten syn er terskelen for å stenge strømmen til en forbruker ytterligere hevet slik tilleggsvilkåret er utformet. Av Ot.prp. nr. 114 (2004-2005) side 148 fremgår:

Ifølge første ledd annet punktum bokstav b kan stenging heller ikke skje dersom forbrukeren har innsigelser mot grunnlaget for stengingen, med mindre innsigelsene er «åpenbart grunnløse». Når dette er tilfellet, vil måtte bero på en nærmere vurdering. Som arbeidsgruppen peker på i NOU 2004:4 s. 161, må bestemmelsen sees i sammenheng med at stenging kan fungere som et effektivt virkemiddel for å drive inn kravet på betaling av nettleie (inkasso). Dersom det er tvist om grunnlaget for stengingen, bør denne tvisten få sin avklaring hos domstolene eller annet tvisteløsningsorgan før det eventuelt kan bli tale om å foreta stenging. Se ellers merknadene under punkt 13.4.5 foran.

Lagmannsretten kan etter en samlet vurdering ikke se at lovgiver har hatt foreliggende situasjon for øye ved utforming av hjemmelsgrunnlaget i forbrukerkjøpsloven § 48 a. Stenging av strømmen er tiltenkt å være et effektivt virkemiddel i en inkassosituasjon, men skal ikke brukes som pressmiddel i en reell tvist mellom partene. Slik lagmannsretten ser det berører dette kjernen i hovedkravet til [REDACTED]. Det foreligger her reell tvist om adgangen til å stenge strømmen i medhold av forbrukerkjøpsloven § 48 a, når det ikke foreligger betalingsmislighold. Denne innvendingen er heller ikke åpenbart grunnløs.

Slik foreliggende begjæring er inngitt er lagmannsretten uenig med tingretten i at det er nødvendig å sannsynliggjøre at måleren vil utgjøre noen helsemessig risiko.

Lagmannsretten finner grunn til å legge til at [REDACTED] uansett vil ha en beskyttelsesverdig interesse i å få rettslig avklaring på spørsmålet om hun kan pålegges installasjon av moderne måler på egen eiendom, uten at nettselskapet stenger strømmen.

[REDACTED] vil derfor mest sannsynlig få medhold i sitt krav om uavbrutt strømleveranse, all den tid Lyse hverken har tvangsgrunnlag for stenging av strøm eller tvungen installasjon av moderne måler.

Begjæringen tas etter dette til følge.

Gjennomføring skjer ved at Lyse gjenoppstarter levering av strøm til [REDACTED] eiendom, og at strømmen leses av manuelt på [REDACTED] nåværende måler inntil annen rettslig avgjørelse i tvisten foreligger.

Lagmannsretten finner ikke grunn til å stille krav om at [REDACTED] stiller sikkerhet, slik situasjonen er på tidspunktet for kjennelsen. Iverksettelse av den midlertidige forføyningen kan ikke avverges eller oppheves ved sikkerhetsstillelse.

Lagmannsretten finner heller ikke grunn til å fastsette frist for søksmål.

Sakskostnader

■■■■■ har fått medhold i at begjæringen skal tas til følge, og har derfor vunnet ankesaken etter hovedregelen om sakskostnader, jf. tvisteloven § 20-2 første og andre ledd. Lagmannsretten har vurdert om det er grunnlag for å fritta Lyse for erstatningsansvar i medhold av unntaksbestemmelsen i tvisteloven § 20-2 tredje ledd, men kan ikke se at «tungtveiende grunner gjør det rimelig» slik saken ligger an.

Det er opplyst i anken at ■■■■■ er selvprosederende, men at hun har fått bistand fra Geir Olsen ved utformingen av anken. ■■■■■ er derfor å anse som selvprosederende for lagmannsretten. Av tvisteloven § 20-5 første ledd tredje punktum fremgår at parten kan kreve rimelig godtgjøring for eget arbeid med saken når det har vært særlig omfattende, eller det ellers måtte ha vært utført av en prosessfullmektig eller annen fagkyndig hjelper. Hovedregelen og utgangspunktet er imidlertid at arbeid nedlagt i egen sak som part, ikke gir krav på sakskostnader. En part må som et utgangspunkt finne seg i å bruke tid og arbeid på sine forretningsmessige og private affærer, også om de leder til rettsvist, uten at det kostnadene kan belastes andre. jf. Schei mfl., Tvisteloven med kommentarer, Juridika, à jour per 01.09.2021, merknader til § 20-5, note 2.4. ■■■■■ har ikke innlevert sakskostnadsoppgave, og lagmannsretten kan heller ikke se at ■■■■■ på annen måte har dokumentert at hun har hatt et slikt arbeid med saken som unntaksvis skulle tilsi at det er grunnlag for å utmåle sakskostnader for lagmannsretten.

Det er ikke i anken krevet tilkjent sakskostnader for tingretten. ■■■■■ har imidlertid i bedt lagmannsretten fastsettes salæret «til prosessfullmektig». ■■■■■ ble ikke formelt registrert med prosessfullmektig i tingretten, men det fremgår av rettsboken for tingretten at Geir Olsen var prosessfullmektig for ■■■■■ i anledning rettsmøtet. Lagmannsretten legger etter dette til grunn at tingretten må sies å ha samtykket til at Olsen var prosessfullmektig for ■■■■■ i anledning rettsmøtet, jf. tvisteloven § 3-3 fjerde ledd. Begjæring om fastsettelse av godtgjørelse til egen prosessfullmektig må imidlertid fremmes overfor den instans som har behandlet saken innen én måned etter avgjørelsen som avslutter saken i vedkommende instans er forkynt, jf. tvisteloven § 3-8, jf. Schei mfl. merknader til § 3-8, note f. Kravet skal derfor under enhver omstendighet ikke tas til følge.

Kjennelsen er enstemmig.

SLUTNING

1. Anken tas til følge med den virkning som nevnt i pkt. 2.

2. Lyse AS skal umiddelbart gjenoppta leveranse av strøm til [REDACTED] eiendom.

3. Sakskostnader tilkjennes ikke.

Elisabeth Deinboll

Margareth Christophersen

Jan-Inge Wensell Raanes

Dokument i samsvar med signert original.

Alice Hatlelid Opdahl

Veiledning om anke i sivile saker

I sivile saker er det reglene i tvisteloven kapitler 29 og 30 som gjelder for anke. Reglene for anke over dommer, anke over kjennelser og anke over beslutninger er litt ulike. Nedenfor finner du mer informasjon og veiledning om reglene.

Ankefrist og gebyr

Fristen for å anke er én måned fra den dagen avgjørelsen ble gjort kjent for deg, hvis ikke retten har fastsatt en annen frist. Disse periodene tas ikke med når fristen beregnes (rettsferie):

- fra og med siste lørdag før palmesøndag til og med annen påskedag
- fra og med 1. juli til og med 15. august
- fra og med 24. desember til og med 3. januar

Den som anker, må betale behandlingsgebyr. Du kan få mer informasjon om gebyret fra den domstolen som har behandlet saken.

Hva må ankeerklæringen inneholde?

I ankeerklæringen må du nevne

- hvilken avgjørelse du anker
- hvilken domstol du anker til
- navn og adresse på parter, stedfortredere og prosessfullmektiger
- hva du mener er feil med den avgjørelsen som er tatt
- den faktiske og rettslige begrunnelsen for at det foreligger feil
- hvilke nye fakta, bevis eller rettslige begrunnelser du vil legge fram
- om anken gjelder hele avgjørelsen eller bare deler av den
- det kravet ankesaken gjelder, og hvilket resultat du krever
- grunnlaget for at retten kan behandle anken, dersom det har vært tvil om det
- hvordan du mener at anken skal behandles videre

Hvis du vil anke en tingrettsdom til lagmannsretten

Dommer fra tingretten kan ankes til lagmannsretten. Du kan anke en dom hvis du mener det er

- feil i de faktiske forholdene som retten har beskrevet i dommen
- feil i rettsanvendelsen (at loven er tolket feil)
- feil i saksbehandlingen

Hvis du ønsker å anke, må du sende en skriftlig ankeerklæring til den tingretten som har behandlet saken. Hvis du fører saken selv uten advokat, kan du møte opp i tingretten og anke muntlig. Retten kan tillate at også prosessfullmektiger som ikke er advokater, anker muntlig.

Det er vanligvis en muntlig forhandling i lagmannsretten som avgjør en anke over en dom. I ankebehandlingen skal lagmannsretten konsentrere seg om de delene av tingrettens avgjørelse som er omtvistet, og som det er knyttet tvil til.

Lagmannsretten kan nekte å behandle en anke hvis den kommer til at det er klart at dommen fra tingretten ikke vil bli endret. I tillegg kan retten nekte å behandle noen krav eller ankegrunner, selv om resten av anken blir behandlet.

Retten til å anke er begrenset i saker som gjelder formuesverdi under 250 000 kroner

Hvis anken gjelder en formuesverdi under 250 000 kroner, kreves det samtykke fra lagmannsretten for at anken skal kunne bli behandlet.

Når lagmannsretten vurderer om den skal gi samtykke, legger den vekt på

- sakens karakter
- partenes behov for å få saken prøvd på nytt
- om det ser ut til å være svakheter ved den avgjørelsen som er anket, eller ved behandlingen av saken

Hvis du vil anke en tingretts kjennelse eller beslutning til lagmannsretten

En *kjennelse* kan du som hovedregel anke på grunn av

- feil i de faktiske forholdene som retten har beskrevet i kjennelsen
- feil i rettsanvendelsen (at loven er tolket feil)
- feil i saksbehandlingen

Kjennelser som gjelder saksbehandlingen, og som er tatt på bakgrunn av skjønn, kan bare ankes dersom du mener at skjønnsutøvelsen er uforsvarlig eller klart urimelig.

En *beslutning* kan du bare anke hvis du mener

- at retten ikke hadde rett til å ta denne typen avgjørelse på det lovgrunnlaget, eller
- at avgjørelsen åpenbart er uforsvarlig eller urimelig

Hvis tingretten har avsagt dom i saken, kan tingrettens avgjørelser om saksbehandlingen ikke ankes særskilt. Da kan dommen isteden ankes på grunnlag av feil i saksbehandlingen.

Kjennelser og beslutninger anker du til den tingretten som har avsagt avgjørelsen. Anken avgjøres normalt ved kjennelse etter skriftlig behandling i lagmannsretten.

Hvis du vil anke lagmannsrettens avgjørelse til Høyesterett

Høyesterett er ankeinstans for lagmannsrettens avgjørelser.

Anke til Høyesterett over *dommer* krever alltid samtykke fra Høyesteretts ankeutvalg. Samtykke gis bare når anken gjelder spørsmål som har betydning utover den aktuelle saken, eller det av andre grunner er særlig viktig å få saken behandlet av Høyesterett. Anke over dommer avgjøres normalt etter muntlig forhandling.

Høyesteretts ankeutvalg kan nekte å ta anker over *kjennelser* og *beslutninger* til behandling.

Hvis de blir tatt til behandling, er det som regel hvis spørsmålet har betydning utover den aktuelle saken, hvis andre hensyn taler for at anken bør prøves, eller hvis saken reiser omfattende bevisspørsmål.

Når en anke over kjennelser og beslutninger i tingretten er avgjort ved kjennelse i lagmannsretten, kan avgjørelsen som hovedregel ikke ankes videre til Høyesterett.

Anke over lagmannsrettens kjennelser og beslutninger avgjøres normalt etter skriftlig behandling i Høyesteretts ankeutvalg.